

აჭრის ზღობადანზე (კიოს კამისიანზე) მუ-
შების წარმომადგენლები: ა. ბერიძე, ნ. ბ-
რაგვასაძა, ს. ბერიძე, მ. ბერიძე, ა. ბერიძე,
ტ. ბერიძე, მ. ბერიძე, მ. ბერიძე, მ. ბერიძე,
გ. ბერიძე, გ. ბერიძე.

— ჯუბოეთის კამიტალი ბუღალტრ-
თი. იმ დროს, როდესაც იმამი ბუღ-
ალტრის სკოლაში გერმანული და ფ-
სტრული კამიტალი, ამ ეპოქაში მტკ-
იცად აჩის დაფუძნებული ფარგული
კამიტალი. რაოდენობა ჯუბოეთის კამ-
იტალის 1921 წლის ბილბილით ბუღ-
ალტრის ზღობადან 1922 წელიდან ლევი;
ამასთან 182 მილიონი მოთავსებულია
ბუღალტრის წარმომადგენელი ფარგ კამ-
იტალის ბილბილი.

კატახიელთ ხაერთა შორისა ენა.

გენს-თერს შემოღებულ იქნეს ლათინურ-
რი ენის სპეციალური სახმარებლად.
ამის გარდა 18 საუკუნეში განჯის დერ-
ვის სახანოები საქართველოს სავსე-
ლო იყო და ქართველთა პოლიტიკური
გავლენის კვალი დღემდე წყველებია.
ამ დროიდან დღის კავკასიაში არსე-
ბობს სამი უმთავრესი ხალხის, ქარ-
თვლ-სომეხ თათართა კულტურა და
მწერლობა, თუ არ ჩავსდებთ სთი-
ვლეთში აგვით (ლეკ-ჩინების) კოლო-
ნიებს, რომელსაც დღემდე ეროვნულ-
მწერლობა არ მოუპოვებია, მხოლოდამ
არც რაიმე უპირატესობა მოითხოვს
სხვების წინაშე. თათართა სომხურსაც
ევროპულ-აზიური ერთმანეთზე დაყუ-
ნა როგორც ზღუდრივად ელემენტებსა.
ამის გარდა თათობა ეროვნულ კულ-
ტურულად ჩამოყალიბებულ ცხოვრებას
ცლია იწყებს, სომხობა კი დღეს სამწერ-
ლო სალაპარაკოდ არც დღევანდელ გან-

ენიან—აბაზთა ტიჟულ-კილიკურნი, ერთმანეთი და ჟუზუგეზლო, ხალხი ძველი სამეგრელო ენა ჭუნებით მეტად დასორეული მდინარისა და საშულოს, რომარც უტუბი ენა. ქართული ენა გი, როგორც სხალაპარაკი იმ ხალხსა, რომელსც თათრებთანაც და სომხებთანაც კითხი ეგზობლურა. გეწყობილება ჰქონი, პოლიტიკურ გარემოებათაგან ხელწყეპილობი ჟგორი ადგოა შესათვი-ნებელი გზიდაზა როგორც სომეხთა თათრთა, ისევე დგოა და სხვა უცხო ტომთათვის, რომელნიც საქართველოს ტერიტორიაზე მევიდრა ენ. ნიკო მარ-ტიას თქმით საქართველოს მშრომელი მასებისათვის ქართული ენა ზრის ერ-თად ერთი სხალაპარაკი საერთაშორისო ენა, რომელიც ძალზე გამდამ-ბრუნდება და გამედიდრებულა როგორც ორიგინალის, ისევე ნიკო მარტიას ენათაგან ჯერ კიდევ ძველადეგნათა ზგმნი ნაწარმოებნი. რუსული ენა საქართველოს მშენებელი

გნობი წერეთელი

გიორგი შერედილი დაიბადა ზემო
იმერეთის, სანჯურის მხარეში, სოფელს
გორისაში, რომელიც მდებარეობს ზედი
ქვის მდინარით მდინარე სოფ. შუაქუ-
თის ახლოს, მდინარე ყვირილის მარცხე-
და მხარესაჲს. გიორგის მამა იყო იმერეთ-
ში შერეთელი, ჯეი მთელ იმ ღირსის
თავად-ზნაუჯთა შორის დიდთ ცნობი-
ლი და გონება გავითარებული. ქართუ-
ლი ისტორიისა და ლიტერატურის დი-
დი მოჭრეადაც იყო. მასთანავე იმა-
სთივე იყო გასტუმრული შოსომის მოყვარე,
მტკიცე ხასიათის, ღვთის მოყვარე და
სარწმუნოების ყუაყღა წესის წესწა-
თლებელი. დიდი ზნეობის და ძალიან
ლწობერის, ნაზ, გულ კეთილიც იყო.
იგი სულთნის გარდა იმას ცდილობდა
და სხვა ყველაფერს, განუწიყოდათ სა-

რუმუნობის, სერვისა და სლავის, სო-
ციალური მოძრაობა ამ ქვეყნით და შემ-
დგომის დიგარით, ენობრივად, გზის
შეცვლად ყველას. ევროპის განსაკუთ-
რებული გზის დედა ქანდაკების მიქსელად
სწავლად, ეს თანამედროვე და სულით და გუ-
ლით მოწოდებულია. ყოველი განათლების
სხეული შეგნა და დიდი მოსახლეობის
განსაკუთრებული და მუდმივად იმის ცთი-
ლად, განათლების გზაზე დამყარებელი,
როგორც თვისი მონათესავენი და მო-
ყვრები, ისე სხვები, დაზარალებული
და დაპირებული ევროპის წევრთა და
სახელი ქონდა მთელს იმერეთში გაგარ-
დნილი და იქ ბევრიც იყო ისეთი პირი,
რომელთა პირველი მასწავლებელი იქ-
ნაშენი წევრთა ყოფილა. დაზარალებ-
ებულ ევროპის სხვები დაპირებულია სწო-
ბა ძეგლები ანდაზის მიხედვით.
შეიღო მტრულად გაზარდა, მოყვრით
გამოგადგობა. ევროპის დასახლები-
ლით, იმის უკიდურესად—გიორგის
თავის ნაწილებში—„ივერის ცხოვრების
ყველი“. ივერის მისსა შეცვლა. გიორგის
„ივერის“ დიდი და დიდი ანდაზი, რადგან
ნაწილი ივერის გაზარდა და დიდი
სკანდალი დაპირებულია ყოველი მანდალისა

[illegible]

დღეა.

ფინ ნიაურის ზეობა.

მანსფერო, 18 ოქტ. გერმანიის მთავრობა იმუშავებს ქალაქის ფულის ფალირუის შექმნის პრაქტიკა, რომელიც უზრუნველყოფდა ქვედა ოქროსი და საბერძნეთის შენობით ფარგალში ღირებულების რღვევა კუროს ექნება.

გერმანია და საფრანგეთი ადღგენა.

ნაუფი. 18 ოქტ. „ნო-დუ-პარი“ იუწყება, რომ გერმანიამ მიიღო ღრუბრუროს სქემა, რომელიც თანამშრომლობის ანტიკა გერმანიის საფრანგეთის განადგურებულ ზღვარების, ღრუბრების-ოფის მთავრობაში, ამის გამო საფრანგეთის მთავრობაში ბერლინის გარდაცვალი-ციხელოვანი განცხადება, რომ გერმანიის მთავრობის გადაცემა აღნიშნული სქემა თხოვნით, რომ გერმანიამ დანერგოს ექსპერტიზის საერთაშორისო განხილვა-ლადა.

დაძაბუნიდებული ბოლო, — ეს კრიზისი
იქნა აცოლებული მხოლოდ საფრანგე-

თის და იტალიის მშვიდობიანი პოლი-
ტიკით.

მთავრობის კრიზისი აღადგინა.
კახენეთი ფაშისტების მონაწილეობით

ნათენი. ოქტ. 16 სარწმუნო წყარო-
ბიდან მიღებული ცნობების თანახმად,

ფაქტა მზადაა გადადგეს, თუ შექმნილი
მდგომარეობა უკარნახებს მას თანამდე.

ბოზის დეტალებს, მაგრამ შესაძლებ-
ლია, რომ გამოიყენება კაბინეტის შეღ-

გენის აუცილებლობა რომელიმე ცნო-
ბილ პოლიტიკურ ფეოდალიზმის მტაუ-

ბოლომ, რომ მან. ჯალაღბი ფაშის
ბის მონაწილეობით.

தொழிலாளர்களின் பின்புலத்திலிருந்து
அருகில்.

კაუბუდუნი ოქტ. 18 თვემისტიების ლი-
დებმა დებუტატმა მუსოლინიმ ინახულა

დღი, მხუზნდროს წამოღებაზე გახუცებაზე მიდ-
დგნა ფაშისტებში, წარგორც სოციალის-

ტუბი ისე ანტი სოციალისტები სასტი-
კად ეწინააღმდეგებიან ყოველგვარ

წიგნები ჯარებზე ვადადგახტოკთან.

ნაგადას. ოქტ. 17 ვლადივსტოკიდან
იჭყობინებდნენ, რომ თვეთაგანის ფარგნით

დაიწადა. ვლადიმერის დედა ნიკოლას-
სუსტრის მხარე დატოვებდა თეთრი ჯა-

წითელ ჯაჭებს წვდენ ვლადივოსტოკ-

მე, ივანე მელიქიძის შვილი, გვამს აღმოვაჩინე.

ახალი ამბები

— სასკოლო გადასახადებს ბე-

გარა. აღმასკომის პრეზიდიუმის
მიერ პრინციპიალურად მიიღებულ

იქმნა პროექტი, ხოლო გადამხდელ-

პრინციპი უარყოფილ იქნა და გა-

დასახადი თანაბრად უნდა გადაიხა-
დოს ყველამ. გადასახადის გაწერის

დროს მხედველობაში არ იქნება
მიტოვებული შეიღიან-შეიღიანობა.

— გედასახადისაგან განთავისუ-

ფლები. სასკოლო გადასახადისა-
გან განთავისუფლებული არიან

- პროფ. კავშირის წევრები და სამხედ-
რო მოსამსახურეები, რომელთაც

დებულობენ თვითნებად არა უჩეტეს
შეიძლება მიიღონ მანქანისა თქმობა

ბრის თვეში. ხოლო იმ პირთ

მელნიც ღებულობენ მილიონს
ზევით, -- გადახდება ორასი ათასი

მანეთი. პროექტში მოხსენებულია
პირველი კატეგორიის დადამხმარელი

ბი, რომლებიც იხდიან 600.000 ზა-

— ჯარის მოხელა უკრაინიდან.

უკრაინიდან მომავალ ჯარის სახე-
მო შეხვედრაში მონაწილეობის მი-

სადგმათ, ქალაქის აღმასკომმა გა-
თავსოთ ათი მილიონი მან.

— სახლი საბავშვო ბაღისათვის.

საბინაო განყოფილებას ევალება,
მუშათა უბანში მაგისტრალის ქ.

№ 19 საბავშვო ბაღისათვის საბ-
ლოის დაჯილდოების შესაძლოებობის სას-

წრფელ გამოკვლევა, რათა ეს მოეს-

დო.

1927 წელს მას ღალატის, თუ წიქმნილი
 მღვთმართაზე ჟსკანსების მას თანამღ
 ბობის დამტყუების, მცარმა შესაძლებ
 ლის, რომ გამოირკვევა კაზინეტის შეღ
 გნის აუცილებლობა რამდენიმე ცნო
 ბილ პილდტიუტრ ავტორიტეტის მეთაუ
 რებით, რომ მან, ჯალღატი ფაშისტ
 ბის მონაწილეობით, 8
 ფაშისტები არღულებას წინააღმდეგნი
 არიან.
 კაუღენი ოქტ. 16 ფაშისტების ლი
 დრმა დამტყუებმა მუსოლინი ინახულა
 და, ანტციო რომელსაც გრუხება ზემ
 დები ფაშისტები, როგორც სოციალის
 ტური თვ ანტი სოციალისტური სასტი
 კად ეწინააღმდეგებიან ყოველგვარ
 არღულების და რევილიტიკის.
 წესადე ჯარბი ვლადივასტოთან
 ბზარდო. ოქტ. 17 ვლადივასტოთან
 იტყუნიებია, რომ თეთრების ფორტი
 დიშია. ვლადივასტოის და ნიკოლს
 ჟსკრის მზარე დაცლილია თეთრი ჯ
 არების მიერ. იპირელები ხელს უშლიან
 წითელ ჯარებს შ. კერძოდ ვლადივ
 კს. იპირელების მიერ ვლადივასტო
 სისამართის დასაფარად.

ახალი ამბები

— სასკოლო გედასახადან ბე-
გარა, აღმასკომის პრეზიდიუმის
მიერ პრინციპიად ურად მიღებულ
იქნა პროექტი, ხოლო გადაშდელ-
თა ცოლიან-უცოლობათ დაყოფის
პრინციპი უარყოფილ იქნა და გ-
დასახადი თანაბრად უნდა გადაიხა-
დოს ყველამ. გადასახადის გაწერის
დროს მხედველობაში არ იქნება
მიღებული შვილიან-უშვილობა.

— გადასახადისგან განთავისუ-
ფლება. სასკოლო გადასახადისა-
გან განთავისუფლებული არიან
პროფკავშირის წევრები და სამხედ-
რო მოსამსახურეები, რომელნიც

დებულობენ თვითნებურად არა უნებეს
შვიდი მილიონ მანეთისა, ოქტომ-
ბრის თვეში. ხოლო იმ პირთა რა-
მელნიც დებულობენ 7 მილიონს

მანეთი. პროექტში მოხსენებულია პირველი კატეგორიის გადამხდელი, რომელიც იხდიან 600.000 მანეთს.

— ჯარის მოსვლა უკრაინიდან. უკრაინიდან მომავალ ჯარის სახერმოდ შეზღუდვაში მონაწილეობის მიხედვით, ქალაქის აღმასკომმა გადასდო ათი მილიონი ზან.

— სახლი საბავშვო ბაღისათვის. საბინაო განყოფილებას ევალემა, მუშათა უბანში მაგისტრალის ქ. № 19 საბავშვო ბაღისათვის სახლის დიკლის შესაძლებლობის სასწრაფო გამორკვევა, რათა ეს მოესწროს ოქტომბრის დღესასწაულში.

— აღმასკომის პრეზიდიუმის სხდომების დღე. პრეზიდიუმის სხდომებისათვის მიწვეული განსაკუთრებული დრო კვირაში სამჯერ: ორშაბათობით, დილის 12 საათზე, ოთხშაბათობით, საღამოს 6 საათზე და პარასკეობით საღამოს 8 საათზე.

პროვინციის სხდომა

— ოქტომბრის 17-ე აღმასკომის სხდომაში შეკრებილია 465,252 ფ. ნაჭურ გადსახადი, გ. ი. 79,2 პრც. — ბათუმი, სასწავლო ნივთების დიდი ნაჭურგანობა. მოწოდებები არა მხოლოდ სხდომებზე, არამედ სხვა სახის მეშვეობით, განსაკუთრებით, იგზავნება წარმომადგენელთა კლუბისში და მაშინ სპეციალურ სახელმძღვანელოების და ნივთების შესაძენად.

— სახალხო კომისარიატის სხდომის პრეზიდიუმის შეკრებილია 465,252 ფ. ნაჭურ გადსახადი, გ. ი. 79,2 პრც. — ბათუმი, სასწავლო ნივთების დიდი ნაჭურგანობა. მოწოდებები არა მხოლოდ სხდომებზე, არამედ სხვა სახის მეშვეობით, განსაკუთრებით, იგზავნება წარმომადგენელთა კლუბისში და მაშინ სპეციალურ სახელმძღვანელოების და ნივთების შესაძენად.

— გეგმა „ილინოი“ მოვიდა ბათუმში ჯერჯერობით გაწვევებით, რომელთაც გაუშვით შეხვედრა. ანთის მოედანზე გაიმართა მიტინგი და აღმშენი.

— გადამგვერდ შედეგად წარმოდგენილი ცნობები: „სტენის წყალზე“ ცნობის გაჩენის შესახებ: ცნობილი მუშა ნიშნავთ საღამოს 10 ს. სამსახურის განყოფილებაში, რაცა მემანქანე პალტაზედ ყოფილა. მიღებული ზომები არ აღმოჩნდა სპეციალის და ცნობილი ტრეში გადგინდა. ერთი მეშვეობით ჩავიდა ტრეში და გახვრტა გეგმა, რომ წყალი შეიკლულიყო და ცნობილი დეპრე, მაგრამ ამან გააძლიერა პერის დეპრე და ცნობილი მიუშვან ნაგებს, მაგრამ ყველა არ ეყო. ბევრი გადგინდა წყალი. ნაგები გაქვანდნა ბათუმისა და ფოთისკენ, რომ ეცნობებოდა ჟანდარმების შესახებ, ფოთიდან და ბათუმიდან დაუყოვნებლივ გაიგზავნა დანაშაულები. მგზავრებისა და კომანდისგან აქლია 8 კაცი, რომელიც აღბათ დაიღუპნენ.

სამხალხო კომისარიატის სხდომა

შალვა ამირანაშვილის მოხსენება. შაბათს ოქტომბრის 21 ხელოვნების სახალხო შესდგება მწერალთა ახალი კავშირის მორიგი ესტეტიკის საღამო. მოხსენებას წაიკითხავს შალვა ამირანაშვილი: „ქართული პლასტიკური ხელოვნების ძირითადი საკითხები“ მოხსენების დროს ნაჩვენები იქნება დიპლომატიკები. შევლა 10,000 მანეთი დასაწყისი საღამოს 8 საათზე. ქართული თეატრის სეზონის გახსნა. შაბათს ოქტომბრის 21 გაიხსნება ქართული სახელმწიფო თეატრის სეზონი. წარმოდგენილი იქნება ნინო ნაკაშიძის ცნობილი პიესა „ვინ არის დამნაშავე“.

შუამდგომლობის დაკმაყოფილება. სახალხო კომისარიატის საბჭომ ამა წლის 12 ოქტომბრის სხდომაზე დაადგინა: შუამდგომლობა სახ. გან. კომისარიატის სახელმწიფო აკადემიურ თეატრების ყოველგვარ გადასახადებისგან განთავისუფლების შესახებ, დაკმაყოფილებული იქნას.

სამრეწველო დაწესებულებათა აღწერა საქართველოში. საქართველოს მრეწველობის გამორკვევის მიზნით, ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველო 18 ოქტ. ახდენს საქართველოს სამრ. დაწესებულებათა ერთდროულ გამოკვლევას. აღრიცხვას ხელმძღვანელობს ქ. ტფილისში ცენტრ. სტატ. სამმართველო, აქარისტანში—აქარისტანის ცენტრ. სტატ. ბიურო, აფხაზეთში—აფხაზეთის ცენტრ. ბიურო, ხოლო დანარჩენ ადგილებში სამართ. სტატისტიკური, აღრიცხვას სამრ. დაწესებულებათა, სადაც არის მექანიკური მამოძრავებელი ან თუ მექანიკური მამოძრავებელი არ არის იმ შემთხვევაში—10 მუშა მაინც. სახელმწიფო სამრ. დაწესებულება მაინც აღრიცხვას თუ გინდ შემოხსენებულ მოთხოვნებზე არ აკმაყოფილებდეს. აღწერა გაგრძელდება ქ. ტფილისში 24 ოქტომბრამდე, ხოლო დანარჩენ ადგილებში ოქტომბრის დამთავრებამდე.

აგარიონის დახმარა კომისიის ახლო აღმოსავლეთში და გვანი სოფლები

სწავლა განათლების საქმე არასოდეს არ ყოფილა ჩვენში თავის სიმძლავრე, მაგრამ მისი მდგომარეობა რომ გაუარესდა საერთაშორისო ომისა და რევოლუციის მიერ გამოწვეული შედეგებით, ესეც მართალია.

საბჭოთა ხელისუფლება ყოველდღეს ხმარობს, რომ შეიქმნას სწავლის ნორმალური პირობები, მაგრამ ჯერ-ჯერობით შესაძლებელი შედეგები არ არის. ჩვენი სკოლა სკოლას არ გავს.

მას არა აქვს შესაფერი მოწყობილობა, არ ყავს შესაფერი ხელმძღვანელები და სხვ.

ყველა ესეც რომ იყოს, მაშინაც ძნელი იქნება სწავლა აღზრდის თანამედროვე პედაგოგიის საფუძვლებზე დაყენება. თუ მხედველობაში მივიღებთ მოწყვეტა მასის ყოველდღიურ უნუგეშო მდგომარეობას, ფაქტია, რომ დღეს ჩვენში ბევრს აკლია ე. წ. საბავშვო მინიმუმი. ეს აკლია მოწყვეტა მშობლებს, აკლია მოწყვეტა. შესაფერი კვების უკონომიის გამო ბევრი ნორჩი ორგანიზმი სუსტდება და ვერ იფურცნება. ამის მაგალითი მრავალია. რამდენს ფერმკრთალ დაავადებული გამომეტყველების ყმაწვილს შეიძლება ყველა საფუძვლის სკოლის მოწყვეტაში! რამდენი მათგანი იღუპება უდროოდ, თან სამარეში ჩაქვს მომადლისათვის იმდენ მომცემი ნიჭი?

ამიტომ ვისაც აინტერესებს ჩვენი კულტურა, მან უნდა ყურადღება მიაქციოს ამ მოვლენას და შემოადოს მის გამოსწორებას.

აქ ამ, სფეროში აღსანიშნავია ამერიკული დამხმარე კომიტეტის მოღვაწეობა. გასული სასწავლო წლის განმავლობაში კომიტეტის ხარჯზე იკვებებოდა რამდენიმე ათასი მოწვევა, განსაკუთრებით ღარიბი რაიონების, სადაც ზოგიერთ სკოლასთან გახსნილი იყო სასაღამოები, საიდანაც მოწვევით ეძლეოდათ ყოველდღიური საუზმე პუ-

რით. დახმარება ამით არ ამოიწურება. ამერიკის კომიტეტის მეშვეობით მრავალი მოწვევა შეიძლება გასულ წელს.

ასეთივე დახმარებას აძირებს წელსაც კომიტეტი, რისთვისაც მადლობის ღირსია ქართველ მშრომელი ხალხისგან.

აქ წერტილს დავსვამდით, მაგრამ გვინდა მივაქციოთ საზოგადოების აგრძელებ კომიტეტისა და შესაფერი ორგანიზაციის ყურადღება ერთ არა სასიამოვნო და დაუშვებელ მოვლენაზე ზოგიერთ, შემთხვევაში სასაღამოო გამგე და სკოლის გამგე ერთი და იგივე პირია, რომელიც, რასაკვირველია, ვერც ერთს ვერ უძლებს სათანადოდ. ეს კიდევ არაფერია. აღმაშფოთებელია ის ფაქტი, რომ ბავშვთათვის დანიშნული ქონება იფლანგება და იკარგება უხერხულო გამოვლენა ხელში. ქონება, რომელიც მოდის ამერიკიდან განსაკუთრებული მიზნისათვის, აღწევს ტფილისს და ყოველდღიურ დაუშვებელია, რომ იგივე ქონება ტფილისის სასწავლებლებიდან ტფილისისავე სკოლებამდე იკარგებოდეს. ზოგიერთ გამგეს ისეც ჰქონდა წარმოდგენილი, რომ ბავშვთა დავალები, პირადი მისი საკუთრებაა, რომელსაც ისეთ მიმართულებას მისცემს, როგორც მას სურს უნდა მოახმარს ბავშვებს და უნდა საესებოთ მიითვისებს. ამის მაგალითები გასულ წელს იყო სამწუხაროდ. ჩვენ არ ვსთვლით საჭიროდ ესაა აქ ყველა აღწერს, ხოლო, არც იმას ვთვლით საჭიროდ, რომ ვინმე დავასახლოდ. დღე თვე თვედ თავისი თავი იცნოს და გასწორდეს სინდისის წინაშე. რაც შეეხება მიმდინარე წელს, აქ კი ასეთებს აღვლით არ უნდა ქონდეს. განათლების განყოფილება, განათლების მუშაკთა კავშირი და ყველა ის, ვისაც გული შესტკევა ჩვენს კულტურაზე, მოვალეა თვალყურად იდევნოს მას.

მეთვალყურე.

ეკონომიური ცხოვრება

ფაქტის ცვლილება საქონელზე და ოქტომბრის რუხებში. მასკოვის „პრავდა“ (219) არკვევს ოქტომბრის საქონელზე ფასების ცვლილებების საკითხს. უკანასკნელს ხანებში ბაზარზედ ფასი ოქტომბრე ძლიერ აიწია. ოქტომბრის ფასები რუხებში არ არის დიდი და აღწევს 200 მილიონზე მეტს ოქტომბრის ნივთით. მოსკოვში უკანასკნელს შავი ბირჟაზედ ფასები პატარა ჯგუფზედ სპეკულიანტებისა. საქმარისა გერმანიის რამდენიმე აგენტმა დაიწყეს შესყიდვა რუხული ოქტომბრის ანდა ინგლისური გერმანიისა და ამერიკული დოლარების სახეობაზედ გადსახადებისათვის, რომ ფასები ოქტომბრე და ცალიუბაზედ ძლიერ აიწიოს, დამოუკიდებლად მთელი რუხების ფასების ინდექსისა. ინდექსი საქონლის ფასებისა შედგება ომის წინა დროის ფასებთან, რომელიც მიუღებელია ერთდროულ, იცვლება ბოლო შემდეგ ხარისხად:	1 ონგარი 1922 წ. 182.758
1 თებერვალი 448.043	1 მარტი 894.143
1 აპრილი 1.949.511	1 მაისი 3.655.783
1 ივნისი 4.173.154	1 ივლისი 4.618.967
1 აგვისტო 5.026.074	1 სექტემბერი 5.429.989

მომხმარებელი ამბები

გურიაში ყოფნის დროს. შეიძლება ბევრს არ ესაიამოვოს სწორედ 24 მაისის საღამო იყო, სოფლად მომხმარებელი ამბების აღწერა, როცა გურიაში ჩავდი; ე. ი. ის მაგრამ მე მრწამს, რომ წარსული არის საკე, რომელშიც უნდა ვიხედებოდეთ ჩვენ და ვცდილობდეთ იმ შვილ ლაქების მოცილებას, რომლებიც წარსულში ამხანაგებდნენ და დღესაც ამხანაგებენ ჩვენს სახეს... დასამალი არაფერი არ არის. ყოველი მოქალაქე დღეს სწორ გზაზე უნდა იდგეს და ზრუნავდეს საერთო ბედნიერებისათვის...

რევა ეს ხომ საერთო უბედურებაა. გამოსვლები და მისი დანიშნულება არ იყო, გურიის მშრომელი ხალხის საერთო გამოძახილი, მაგრამ ყოველი შეგნებული ადამიანი დარწმუნებული უნდა იყოს, რომ საქართველოს მშრომელ ხალხს უყვარს და სწამს მისი სამშობლო. იცავს აგრეთვე რევოლუციასაც, იგი მუდამ თავი განწირულად იცავდა და იცავს თავის თავს და ვერასოდეს ვერ აიტანს ეროვნულ ჩაგვრას—თუ ეს უკანასკნელი არსებობს, საქართველოდ, თუ რომელი პარტია გამოდის დღეს „სამშობლოს სახსენებელ“. მენშევიკები; სოციალ-დემოკრატები, რომლებსაც არას დროს არ სწამდათ დამოუკიდებლობა, რომლებიც არას დროს არ იცავდნენ სამშობლოს. აქ ჩვენდა ძალაუნებურად გვგონდება 1917 წლის სოციალისტ-დემოკრატების გამოცხადება და ზემო დასახლებულ „სამშობლოს მოყვარულ“ პარტიის ქცევა—თუ როგორ აწამეს ამ ვატიანებმა და ფიზიკურათა კი გაილაშქრეს სამშობლოს სიყვარულითა და სოციალისტური რწმენით გამსჭვალულ სოციალისტ-დემოკრატებს!

მენშევიკები გამოდიან დღეს „სამშობლოს დასახსენებელ“? ეს დაუჯერებელი ამბავია და მასთან ერთად ცხადია, რომ მენშევიკების ზედა პირი—მხოლოდ დღეს არის და წინააღ იყო—საქართველოს დამოუკიდებლობის დაცვა, ძომა, ერთობა, თანასწორობა—სარჩული კი მათი ბატონობა და მშრომელი ხალხის ყვლეფა. აი რა გზას ადგია ეს ისტორიისგან და მარცხებული პარტია და ედირებული ოდესმე გამარჯვებას? ვერასოდეს!

საქართველოს მშრომელი ხალხი თან და თან ერკვევა ამ გათქვრას ვატიანების პოლიტიკაში, და დარწმუნებული ვარ, მალე დადგება დრო, რომ საქართველოს მშრომელი ხალხი სახვებით გარკვეული, მიეკედლება იმ პარტიას, რომელიც დაიცავს მის ინტერესებს და მიანიჭებს მას სრულ ეროვნულ თავისუფლებას!.

გავიდა 24—26 მაისი. მშრომელი ხალხი თავის საქმე შეუდგა. ქალაქებიდან ჩამოსულმა ახალგაზრდებმა კულტურულ მუშაობას მოკიდეს ხელი. მთელ ზაფხულში თიქმის სისტემატურად იღებოდა წარმოდგენები—იმართებოდა საღამოები სოფლებში, მაგრამ ამ შრომის მოყვარულ დაუღალავ ახალგაზრდებს დამფასებელი არავინ ყავდა.

პროვინციებში ქონდა და აქვს ადგილი დაუსრულებელ ენინიანობას. თუ ასეენე სამშობლო, საქართველო, რა სახითაც არ უნდა იყოს

—ადმინისტრაცია დატუსაღებით გეშუქრება—მეტიერსკიანას აღიარებს. მათხლოვით მკირე წოლ-განებდა ან შენობა—დასახლ-არებენ. ამისათვის ხშირია კერძო ინტერესით ადამიანის თოფით დაჭრა და სიკვდილი. ამ ვატიანებს პასუხს ამისათვის არავინ სთხოვს, რაიცა ძალიან ცუდ შეთავაზილებას სტოვებს მშრომელ ხალხზე. უპასუხისმგებლობა ძირის გამო. თბრელია ყოველი წესწყობილებისა. სოფლებში ხშირად არის აღმასკომის თავმჯდომარედ ისეთი პიროვნება, რომელსაც არც პარტიობისა და არც თანამედროვე მომენტის გაგება რამე.

ყოველი კულტურული დაწესებულებანი, თუ რამოდენიმე სოფლებში არსებულ თეატრს არ მივიღებთ მხედველობაში,—და მასთან ერთად სამკითხველოები გაშქრალად შეგვიძლია გამოაცხადოთ. იკარგება ყოველი გაზეთი. „კომუნისტი“ შეიძლება თვეში ერთხელ ნახოთ, „ტრიბუნა“ სრულდებით არ მოდის „სოფლის მუშა“ ძალიან იშვიათად მაგრამ რაღაცნაირად მას სოფლის მუშა ვერ კითხულობს.

საქიროა მეტი ყურადღება! თვლები ისწრაფიან ნათელისაკენ! აღმოსავლეთ გურიაში სოფელი ამაღლება დიდი სოფელია. ავიდოთ ეს სოფელი მაგალითისათვის. მწარეა ამაღლების წარსული და მწარეა აწმყო; გაპარტახებულია ყოველივე! არც ერთი კულტურული დაწესებულება აღარ არსებობს.

მე მინდა აქ მოვიგონო ერთი შემთხვევა. ფრიად ნიჭიერმა ახალგაზრდამ ს. დოლიძემ მოინდომა ნიკოლოზ ბარათაშვილზე ლექციის წაკითხვა. ნება მოსთხოვა აღმასკომის თავმჯდომარეს ვარდენ ზამბახიძეს; რომელმაც ლექციის წაკითხვის ნება არ დართო, რადგან ლექცია ნიკოლოზ ბარათაშვილზე იყო დაწერილი, ეს ნიჭიერი ახალგაზრდა რეპეტიტორის სახელით მონათლა და ხალხში ლანძღვა დაუწყო. უმთავრესი მიზეზი ის იყო, რომ ახალგაზრდა ავტორის ლექცია ბოლადგებოდა ლექსით, რომლის უკანასკნელი ტეპია:

„აღადგება დრო და ერი ტანჯული“

შევა სამოთხის ტურფა ბაღებში და შენი ძეგლი ზეამართული მუდამ იბრწყინებს საქართველოში...

რა ნახეს აქ ასაკრძალავი?—ვერ გა-მეგია.

(დასასრული იქნება).

დ. ივანაშვილი.

რედაქტორი—საბრძოლო კოლეგია გამომცემელი—მთავარი კომიტეტი

ტფილისის ქალაქის აღმასკომის გადასახადთა ბიურო

იტხადებს, რომ 17 ამა ოქტომბრის დღით 12 საათზე

დანიშნულია

საჯარო შეხვედრა

მალაქის მოედანზე და ნუნუფაროვის ეზოში მდებარე სასწორებზე. კონდიციის გაგება შეიძლება ოთახი № 50 საიჯარო მაგიდის გამგესთან დარახველიმესთან.

59—6—4

დღეს 19 ოქტომბრს
დიღუბაში იკვლავოფა
გაიმარტემა
დოლო
დასაწყისი დღის პირველ საათზე
გუფიტი ტოტალიტორი
ტფილში, № 1—21